

CẢI CÁCH KẾ TOÁN

SẼ TẠO RA BƯỚC NGOẶT MỚI CHO TIẾN TRÌNH ĐỔI MỚI CỦA ĐẤT NƯỚC

LTS. Tại Hội nghị triển khai hệ thống kế toán mới áp dụng cho các doanh nghiệp tổ chức tại Hà Nội từ ngày 28 đến ngày 30 tháng 12 năm 1994, Thủ tướng Võ Văn Kiệt đã đến dự và phát biểu ý kiến. Ban biên tập Tạp chí Phát triển Kinh tế xin giới thiệu với bạn đọc bài phát biểu này. Tựa bài do tòa soạn đặt.

Những năm qua, công cuộc đổi mới của nước ta đang diễn ra một cách sâu sắc và toàn diện. Nền kinh tế đã có sự tăng trưởng đáng kể và vững chắc, lạm phát đã từng bước được kiềm chế, đời sống kinh tế và xã hội đã có nhiều cải thiện. Năm 1994, đất nước đã trải qua những thử thách to lớn, những thiệt hại nặng nề của thiên tai...nhưng nhờ đổi mới mà nền kinh tế vẫn ổn định và phát triển.

Có được kết quả đó là do chúng ta đã có những điều chỉnh rất căn bản về cơ cấu, mục tiêu kinh tế, đổi mới và tiếp tục đổi mới rất mạnh mẽ, triệt để các chính sách kinh tế và hệ công cụ quản lý nhà nước, công cụ quản lý kinh tế, tài chính.

Tuy nhiên, so với yêu cầu của sự phát triển kinh tế, nhiều chính sách và công cụ quản lý kinh tế còn chậm được đổi mới hoặc đổi mới và cải cách thiếu đồng bộ và không hoàn toàn phù hợp. Điều đó đã cản trở sự phát triển của nền kinh tế, làm triệt tiêu nhiều động lực kinh tế với những hậu quả xấu.

Hạch toán kế toán, với tư cách là công cụ quản lý kinh tế tài chính đã có nhiều cải tiến, phục vụ tốt yêu cầu quản lý và phát triển kinh tế. Chúng ta đã có Pháp lệnh kế toán và thống kê, đã có hệ thống kế toán

thống nhất, có một đội ngũ đông đảo gần một nửa triệu cán bộ kế toán được đào tạo, trong đó không ít cán bộ có trình độ đại học và trên đại học. Đó là một đội ngũ rất hùng hậu và đáng quý.

Tuy nhiên, hệ thống kế toán của chúng ta hiện nay lạc hậu so với những bước phát triển mới của nền kinh tế. Nền kinh tế thị trường đã và đang đặt ra hàng loạt vấn đề, hàng loạt yêu cầu mới mà kế toán của chúng ta chưa xử lý được hoặc xử lý chưa trọn vẹn. Số liệu và tài liệu kế toán không đủ tin cậy để đánh giá thực trạng tài chính của doanh nghiệp. Tình trạng lãi giả, lỗ thật là phổ biến ở các doanh nghiệp nhà nước. Tài sản, vốn quỹ của nhà nước, của dân bị sử dụng phung phí, khó kiểm tra, kiểm soát. Tình hình đó xảy ra trong lúc chúng ta còn nghèo, rất thiếu vốn cho đầu tư phát triển. Chúng ta chưa có giải pháp có hiệu quả chống lãng phí và tham nhũng. Biện pháp tiết kiệm trong năm 1994 còn mang nặng tính hành chính. Tính pháp lý của kế toán quá thấp. Tình trạng gian lận, xuyên tạc số liệu, tài liệu kế toán, làm thất thoát tài sản, gây thiệt hại cho nền kinh tế chưa bị nghiêm trị.

Vì vậy, chính phủ yêu cầu phải

khẩn trương cải cách hệ thống kế toán, bao gồm:

- Hệ thống kế toán doanh nghiệp
- Hệ thống kế toán nhà nước.

Chúng ta phải sớm đưa hệ thống kế toán của chúng ta vào kỷ cương, nề nếp, hòa nhập với hệ thống kế toán của các nước có nền kinh tế thị trường phát triển trên thế giới, đặc biệt là trong khu vực châu Á. Cần phải sớm hòa nhập nền kinh tế của nước ta với các nước ở khu vực Đông Nam Á.

Tôi hoan nghênh Bộ tài chính đã nhận thức được yêu cầu bức thiết phải cải cách hệ thống kế toán và đang cố gắng triển khai các công việc cải cách một cách tích cực. Tôi rất mừng là trước đây và đặc biệt là hôm nay các đồng chí đã biểu thị quyết tâm thực hiện được sự nghiệp cải cách kế toán. Sự có mặt đông đủ của các đại biểu, vượt cả số mời theo dự kiến ở hội nghị này cũng đã chứng tỏ điều đó.

Dự án hệ thống kế toán mới do Bộ tài chính soạn thảo nhằm đáp ứng các yêu cầu cơ bản của nền kinh tế thị trường, phù hợp và hòa nhập với các thông lệ kế toán phổ biến trên thế giới. Việc áp dụng thử nghiệm hệ thống kế toán mới của Bộ tài chính ở các doanh nghiệp thuộc Bộ xây dựng được tiến hành tích cực và đã thu được

một số kết quả thực tiễn rất bổ ích. Việc triển khai thử nghiệm trong một diện rộng lần này nhằm kiểm nghiệm lại dự án cải cách kế toán của chúng ta trong một thời gian ở tất cả các ngành, các lĩnh vực để sớm có thể hoàn chỉnh và ban hành chính thức.

Trong việc xây dựng và đưa hệ thống kế toán vào áp dụng trong thực tế chúng ta cần quán triệt các quan điểm:

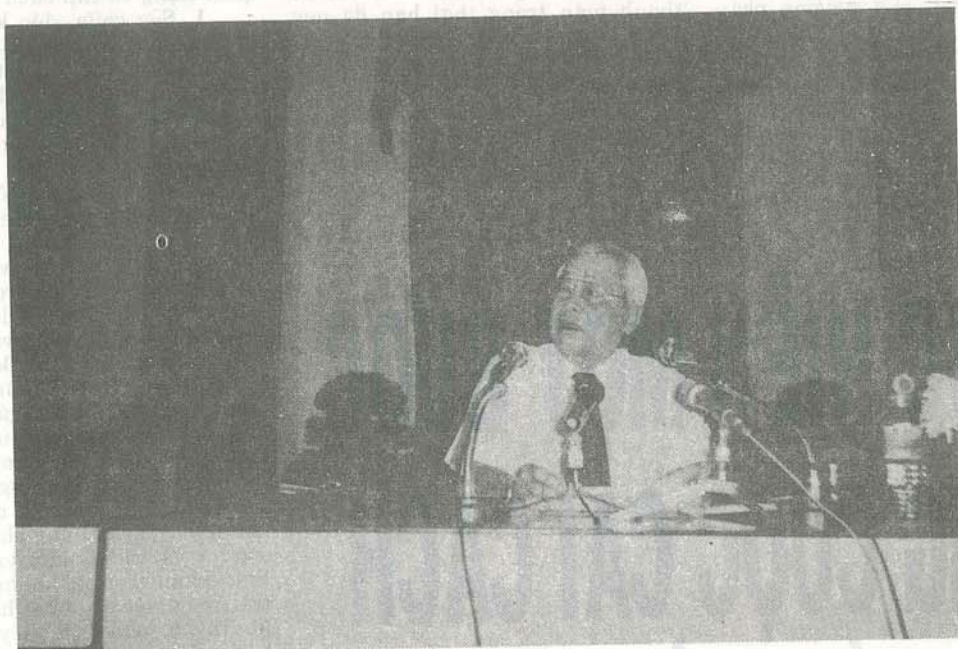
Một là: cần làm cho hệ thống kế toán mới có tính trung thực và khách quan, đơn giản, minh bạch, dễ thực hiện, dễ kiểm soát, ít tốn kém, phục vụ đặc lực cho yêu cầu hạch toán nói riêng và yêu cầu quản lý kinh tế tài chính nói chung.

các chuẩn mực quốc tế, các thông lệ quốc tế về kế toán vào kế toán nước ta. Cần học tập kinh nghiệm và tham khảo cách làm của các nước, vận dụng phù hợp với đặc điểm và yêu cầu quản lý kinh tế của VN. Điều đó cho phép chúng ta hạn chế bớt vấp vấp trong đổi mới và sớm hoàn chỉnh hệ thống kế toán của chúng ta.

Để việc cải cách hệ thống kế toán mới sớm đạt được kết quả, chính phủ giao cho Bộ tài chính triển khai áp dụng hệ thống kế toán mới cho các doanh nghiệp, với các bước đi thận trọng, tiến hành song song với quá trình cải cách đồng bộ cơ chế tài chính, cải cách hành chính quốc gia. Cách làm này cũng tạo điều kiện cho

Tôi yêu cầu các ngành, các doanh nghiệp được chọn thử nghiệm cần làm tốt việc triển khai hệ thống kế toán mới được bắt đầu từ 1.1.1995. Từ thực tiễn áp dụng, chúng ta tìm ra giải pháp cho những vướng mắc hiện nay, hoàn thiện hệ thống kế toán mới để sẽ ban hành chính thức trong cả nước. Bộ tài chính cần chuẩn bị chu đáo mọi điều kiện cần thiết cho việc triển khai, chỉ đạo chặt chẽ các doanh nghiệp trong quá trình áp dụng thử nghiệm hệ thống kế toán, kịp thời giải quyết vướng mắc và đánh giá kết quả thực hiện, tiếp thu ý kiến đóng góp đúng đắn của chuyên gia, của các nhà hoạt động thực tiễn.

Tôi hy vọng rằng, cải cách kế

Hai là: Hệ thống kế toán không thể cải cách và áp dụng một cách đơn độc, mà phải thực hiện đồng bộ với cơ chế quản lý tài chính. Tôi đề nghị Bộ tài chính cần khẩn trương cải cách các cơ chế tài chính doanh nghiệp để việc áp dụng hệ thống kế toán mới có hiệu quả. Hệ thống kế toán mới sẽ không vào được cuộc sống thực tế nếu chúng ta vẫn quản lý doanh nghiệp theo cơ chế, chính sách tài chính như hiện nay.

Ba là: cần phải đưa hệ thống kế toán của ta hòa nhập với hệ thống kế toán của khu vực và thế giới. Nghiên cứu, chọn lọc kỹ lưỡng, có cân nhắc

các doanh nghiệp, các đơn vị cơ sở, các ngành có thời gian vật chất tiếp cận với việc đổi mới.

Việc triển khai thử nghiệm hệ thống kế toán mới trong cả nước đã có chuẩn bị tốt, được sự hưởng ứng của các ngành, các cấp và đông đảo các giám đốc doanh nghiệp, kế toán trưởng. Nhưng không phải không có trở ngại, có thể có một số người không hoàn toàn đồng tình. Nếu gặp khó khăn, các đồng chí hãy cố gắng phấn đấu và vượt qua. Cùng với các đồng chí là Bộ tài chính và đằng sau Bộ tài chính có chính phủ, các đồng chí hãy yên lòng.

toán và một số chế độ tài chính cùng với những tiến bộ trong đổi mới quản lý kinh tế nói chung và cải cách nền hành chính sẽ tạo ra bước ngoặt mới cho tiến trình đổi mới của đất nước chúng ta.

Năm 1995 là năm cuối của kế hoạch 5 năm (1991 - 1995), là năm đổi mới của hệ thống kế toán của chúng ta. Thay mặt chính phủ xin chúc các đồng chí sức khỏe, hạnh phúc và giành được thắng lợi thật tốt trong sự nghiệp đổi mới, cải cách hệ thống kế toán Việt Nam.

PHÁT TRIỂN KINH TẾ 3